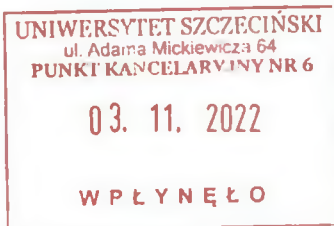

dr hab. Aneta Ejsmont, prof. UTH Rad.
Uniwersytet Technologiczno- Humanistyczny
im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu
Wydział Ekonomii i Finansów
Katedra Rachunkowości

Radom, 24.10.2022 r.

**Recenzja rozprawy doktorskiej mgr. Michała Piechockiego
na temat „Wpływ transakcji z zagranicznymi spółkami powiązаныmi na wynik
finansowy spółek kapitałowych z siedzibą na terenie województwa
zachodniopomorskiego”**

Rozprawa doktorska pt. „Wpływ transakcji z zagranicznymi spółkami powiązаныmi na wynik finansowy spółek kapitałowych z siedzibą na terenie województwa zachodniopomorskiego” napisana pod kierunkiem dr hab. Piotra Szczypy, prof. ANS w Koninie oraz prof. uczelni na Politechnice Warszawskiej (promotor pomocniczy: dr Adam Lulek, Uniwersytet Szczeciński).

1. Podstawa formalna sporządzenia recenzji

Podstawę formalną do przygotowania recenzji przedłożonej mi pracy stanowi pismo Przewodniczącego Rady Naukowej Instytutu Ekonomii i Finansów dr hab. Stanisława Hońko, prof. US skierowane do mnie z prośbą o sporządzenie recenzji pracy doktorskiej Pana Michała Piechockiego, w przewodzie wszczętym w dyscyplinie naukowej *finanse* (obecnie dyscyplina „*ekonomia i finanse*”) oraz Uchwała nr 107/07/2022 Rady Naukowej Instytutu Ekonomii i Finansów Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 7 lipca 2022 r. w sprawie wyznaczenia mnie na recenzenta. Podstawę prawną zaś stanowi Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz.U. z 2018 r., poz. 261, §6 z zastrzeżeniem zapisów §32) w związku z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę- Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018 r. poz. 1669 ze zm.).

2. Kryteria oceny recenzowanej dysertacji

Przyjmując obowiązek zrecenzowania rozprawy doktorskiej mgr. Michała Piechockiego kierowałam się następującymi kryteriami:

- analiza merytoryczna recenzowanej pracy,

- poprawność sformułowania tematu pracy,
- trafność wyboru problemu badawczego,
- trafność określenia głównego celu badawczego oraz przyjętych celów pomocniczych,
- istotność naukowa hipotezy badawczej oraz ewentualnych hipotez szczegółowych,
- ocena warsztatu naukowego rozprawy,
- ocena poziomu edytorskiego rozprawy pod względem poprawności formalnej i językowej.

3. Analiza merytoryczna recenzowanej pracy

Rozprawa liczy 155 stron druku komputerowego, zawierające stronę tytułową, spis treści, streszczenie, wstęp i zakończenie. Treść pracy została podzielona na pięć rozdziałów. Poddając ocenie zastosowane w dysertacji metody badawcze, Doktorant we wstępie zasygnalizował, iż, jak cytuję: „Rozprawa ma charakter koncepcyjny”. wydaje mi się, że z opisu zastosowanych metod badawczych wynika, iż nie tylko charakter koncepcyjny, ale również teoretyczno-empiryczny. Część koncepcyjna z kolei uwzględnia przegląd literatury (większość bibliografii stanowiły publikacje krajowe), badania empiryczne oraz danych finansowych. W badaniach empirycznych Autor zastosował analizę i syntezę zgromadzonego materiału. Technika badawczą była obserwacja uczestnicząca (tzw. ukryta) oraz studium przypadku. W części koncepcyjnej zastosowano zaś metodę scenariuszową oraz metodę dedukcji.

Struktura rozprawy wzbogacona została o 25 tabel i 8 rysunków. Bibliografia obejmuje 155 pozycji literatury zarówno krajowej, jak i zagranicznej, z czego 136 pozycje stanowią książki, artykuły oraz raporty. Dodatkowo literatura poszerzona została o 7 aktów prawnych a także 12 źródeł internetowych. Biorąc pod uwagę pięcioletni okres sprawozdawczy badanych spółek kapitałowych za lata 2016-2020 niedosyt budzi fakt, iż pozycje zwarte literatury zawierają praktycznie jedną pozycję książkową z 2020 roku, nie licząc źródeł internetowych.

4. Poprawność sformułowania tematu pracy

Temat rozprawy doktorskiej pt. „Wpływ transakcji z zagranicznymi spółkami powiązanych na wynik finansowy spółek kapitałowych z siedzibą na terenie województwa zachodniopomorskiego” uwzględnia dwa główne aspekty: istotę transakcji z zagranicznymi spółkami powiązanych, uwzględniających ceny transferowe oraz wynik finansowy badanych 17 spółek z województwa zachodniopomorskiego. Doktorant, prowadząc badania nad niniejszą tematyką, dostrzegł siłę transakcji dokonywanych pomiędzy partnerami biznesowymi pod

względem ustalania cen transferowych jako narzędzi do badania kondycji finansowej przedsiębiorstw uwzględniającego również prognozy na przyszłe lata.

5. Trafność wyboru problemu badawczego

W treści dysertacji poświęconej badaniom prowadzonym nad wpływem transakcji z zagranicznymi spółkami powiązanych na wynik finansowy spółek kapitałowych z siedzibą na terenie województwa zachodniopomorskiego Doktorant objaśnia istotę cen transferowych, traktując je jako zagadnienie interdyscyplinarne, dotyczące w swojej problematyce zarówno aspektów finansowych, ekonomicznych, prawnych, podatkowych, zarządczych, etycznych czy behawioralnych. Kwestia ustalania cen transferowych pojawia się również w sferze życia rodzinnego każdego człowieka. Doktorant trafnie nawiązał do istoty cen transferowych przewijającej się na wielu płaszczyznach, aczkolwiek starając się zgłębić wiedzę dotyczącą niniejszej problematyki już na samym wstępie chciałam się dowiedzieć, jaki jest problem badawczy w przedłożonej mi rozprawie. Niestety nie ma na ten temat praktycznie żadnych informacji. Doktorant jedynie ogólnie określa problematykę cen transferowych. Opisuje we wstępie rozważania, które przyczyniły się do podjęcia badań nad co nieco nakreśloną problematyką, podobnie zresztą, jak w rozdziale pierwszym, gdzie Doktorant na samym początku stwierdza, iż „problematyka ta jest interdyscyplinarna, stąd publikacje znaleźć można zarówno w literaturze prawnej, ekonomicznej, finansowej, jak i w publikacjach z zakresu rachunkowości zarządczej, optymalizacji podatkowej i innych” a także w rozdziale drugim, czysto teoretycznym poświęconym przeglądowi literatury opisującej transakcje z podmiotami powiązanych. W tym miejscu Doktorant także nawiązuje do problematyki cen transferowych, skupiając się na precyzyjnym ustaleniu, w jaki sposób należy pojmować transakcję.

6. Trafność określenia głównego celu badawczego oraz przyjętych celów pomocniczych

Doktorant przedstawia cel główny dysertacji określający wpływ transakcji z zagranicznymi spółkami powiązanych na wynik finansowy spółek kapitałowych mieszczących się na terenie województwa zachodniopomorskiego (s. 8). Dodatkowo posiłkuje się trzema celami pomocniczymi, gdzie pierwszy cel dotyczy ustalenia korelacji między zmieniającym się udziałem transakcji z zagranicznymi spółkami powiązanych w całkowitych przychodach i kosztach spółek z województwa zachodniopomorskiego. Kolejnym krokiem stawianym przez Doktoranta jest stworzenie matrycy progów procentowych udziału transakcji z zagranicznymi spółkami powiązanych w całkowitych przychodach i kosztach spółek. Ostatni cel pomocniczy

proceeds to the determination of causes of deterioration or improvement of financial results of the companies. Thus, the Doctor clearly specified the main goal and auxiliary goals as well as the research hypothesis, apart from the research problem. One can only guess, what specific research problem was to be examined in this dissertation.

According to the assumptions presented by the Doctor in the third chapter, transfer prices do not independently generate profits of the groups of related entities, although they exert a significant influence on the financial result of the entire group of capital companies, at least through the arrangement of cash flows, allocation of revenues and costs, pricing, and, consequently, the magnitude of revenues and costs of the economic units. The results of observations contained in tables 3.3.-3.7. indicate that, among the examined seven companies, most did not have an influence on the pricing process, because the dominant companies make final decisions regarding pricing. As the Doctor emphasizes, dependent companies execute the orders of the dominant companies. Additionally, the results of studies conducted on the basis of a case study indicate unambiguously that 12 out of 17 analyzed units feel a negative influence of transactions with the related entity on the financial result. As the Doctor emphasizes, practically all companies (except one) are entities that should never operate with a negative financial result, because their role in the pricing process is similar to that of an employee, to whom, without regard to the profit or loss in a given year, one should pay a wage. Thus, the strength of cooperative relationships between dominant and related units is presented on a low level.

Exactly what was described by the Doctor in the third chapter confirms, that the problem at hand is the research problem, which should have been explained in the introduction of the dissertation. Apart from that, it is a pity that the fact, that because the first auxiliary goal concerns the determination of the correlation between the changing share of transactions with foreign companies related in the total revenues and costs of companies from the Pomeranian Voivodeship, in this case one could apply econometric methods for a more precise determination of the correlation between the share of transactions and the total revenues and costs of the 17 companies. I do not understand to the end, why the Author refers to the separation of the entire group of 347 companies with foreign capital from the Pomeranian Voivodeship, since the main studies concern the case study on a sample of 17 capital companies from the same voivodeship.

Assessing the degree of achievement of the goal no. 2, which is to create a matrix of percentage shares of transactions with foreign companies

powiązanych w całkowitych przychodach i kosztach spółek, należy prezentowane wyniki ocenić pozytywnie. Na uznanie zasługuje określenie siły wpływu transakcji na osiągnięte przychody i ponoszone koszty w każdej z badanych spółek. Niemniej jednak, ponownie niedosyt budzi fakt, iż w rozdziale czwartym zabrakło konkretnego opisu osiągniętych wyników badań.

Dopiero w piątym rozdziale zatytułowanym „Wieloaspektowa ocena zastosowania progów procentowych wielkości przychodów i kosztów od zagranicznych podmiotów powiązanych w spółkach kapitałowych”, Doktorant zgodnie z ostatnim celem pomocniczym, próbuje ustalić przyczyny pogorszenia lub poprawy wyników finansowych badanych spółek. Zgodnie ze spostrzeżeniami nakreślonymi przez Autora dysertacji, macierz presumpcji wyniku finansowego podmiotu powiązanego kapitałowo z siedzibą na terenie województwa zachodniopomorskiego, wypracowana i opisana w rozdziale czwartym umożliwia wskazanie tendencji zbiorowej dla wyników finansowych podmiotów o określonym stopniu uzależnienia od podmiotu dominującego/ zależnego a także pozostałych cechach opisanych w modelu.

Jak Doktorant stwierdza, cytuję „... pozostałych cechach opisanych w modelu” (s. 126) wyniki badań uzyskane zostały na podstawie zbudowanej wcześniej macierzy presumpcji. Dodatkowo, nakreślona tendencja zbiorowa wraz z pozostałymi cechami charakteryzującymi wyniki finansowe badanych siedemnastu podmiotów została przedstawiona w modelu. Z przykrością muszę jednak stwierdzić, iż struktura treści opisanych zarówno w rozdziale czwartym, jak i piątym nie zawiera budowy modelu ekonometrycznego. Tym bardziej, nie rozumiem, w jakim celu Doktorant używa sformułowań tego typu. Nawiązując zaś do konkretnych przedstawionych w rozdziale piątym statystyk, w tabeli 5.1. (s. 133) zaprezentowane zostały wyniki analizy porównywalności przeprowadzonej dla każdego badanego przedsiębiorstwa uwzględniającej wynik rynkowego wynagrodzenia w określonym przedziale międzykwartylowym.

Na podstawie informacji przedstawionych przez Doktoranta w rozdziale piątym nasuwa się myśl w jaki sposób wyniki macierzy presumpcji zbudowanej na podstawie danych pochodzących z siedemnastu spółek kapitałowych sprawdzają się w praktyce. Jak Autor stwierdza, praktyczne zastosowanie wspomnianej wcześniej macierzy (tabela 5.1.) ma charakter przykładowy, natomiast podobnego rodzaju analiza może również zostać przeprowadzona dla dowolnej ilości podmiotów powiązanych. Poza tym, jedynym istotnym elementem niezbędnym do przeprowadzenia tego rodzaju analizy porównywalności wyników rynkowego wynagrodzenia osiągniętych przez jednostki gospodarcze jest wiedza zdobyta w wyniku badań naukowych prowadzonych nad istotą cen transferowych w działalności przedsiębiorstw.

Zgłębianiu jej tajników służy dodatkowo analiza ekonomiczna. Poddając wnikliwej ocenie rozważania Doktoranta na temat cen transferowych, możliwa w tym wypadku staje się procedura polegająca na przeszkoleniu członków zarządu lub outsourcing usług doradczych. W związku z powyższym, nasuwa się pytanie, który z przytoczonych pomysłów jest tańszym rozwiązaniem.

Kolejnym trafnym spostrzeżeniem jest fakt, iż presumpcja wyniku finansowego odgrywa bardzo ważną rolę w procesie tworzenia regulacji prawnych. Stanowi element uświadamiający podatników o realnym wpływie transakcji z podmiotami powiązаныmi na ich sytuację ekonomiczną. Doktorant, kierując się ogromnym doświadczeniem w zakresie ustalania cen transferowych, jednoznacznie stwierdza, iż zarządy lokalnych spółek zależnych często nie są świadome tego, na co przez to są narażane na utratę płynności finansowej. Gdzie nieraz dochodzi do stosowania cen nierynkowych. Usługi bądź handel z podmiotami powiązаныmi traktują zaś jako coś, czego nie da się negocjować ani ustalać w inny sposób niż to zrobiła spółka dominująca. Tym bardziej, że to nie zarząd spółki dominującej ponosi ewentualne konsekwencje niewypłacalności jednostki gospodarczej zależnej. Negatywne konsekwencje tych działań ponosi zarząd spółki zależnej.

W związku z powyższym, Autor rozprawy proponuje rozwiązanie tej jakże niekorzystnej sytuacji finansowej jednostek uzależnionych od spółek dominujących. Otóż, w interesie zarządów lokalnych spółek zależnych jest pozyskanie prawnie uzasadnionego mechanizmu pozwalającego na ocenę przyszłego wyniku finansowego w razie utrzymania obecnie obranego kursu. Autor zachęca do zastosowania bardziej precyzyjnych narzędzi do presumpcji wyniku finansowego, w efekcie czego dzięki temu możliwe będzie uwzględnienie także wyników finansowych nie tylko spółek zależnych, ale przede wszystkim dominujących. W tym wypadku zwłaszcza chodzi o podmioty z udziałem kapitału zagranicznego do danych, których dostęp obecnie staje się ograniczony a wręcz niemożliwy. A jak powszechnie wiadomo, podmioty z udziałem kapitału zagranicznego notorycznie uchylają się od płacenia podatków w naszym kraju, transferując dochody z tego tytułu poza polski system podatkowy. Czego dowodem są liczne wyniki kontroli przeprowadzane od lat przez chociażby Najwyższą Izbę Kontroli.

Doktorant konsekwentnie realizował zamierzone cele. Aczkolwiek niedosyt budzi fakt, iż analiza porównywalności wyniku rynkowego wynagrodzenia przedstawianego głównemu zarządowi przez spółki zależne określana na podstawie przedziałów międzykwartylowych została przedstawiona jako przykład służący stosowaniu dobrych praktyk, w celu poprawy poziomu kondycji finansowej. Autor dysertacji mógłby pokusić się o przeprowadzenie

wspomnianej analizy na podstawie danych dotyczących badanych siedemnastu spółek z województwa zachodniopomorskiego.

7. Istotność naukowa hipotezy badawczej oraz ewentualnych hipotez szczegółowych

Główną przesłanką do napisania dysertacji na temat wpływu transakcji z zagranicznymi spółkami powiązanych na wynik finansowy spółek kapitałowych z siedzibą na terenie województwa zachodniopomorskiego był cel główny, jaki Doktorant w większym bądź mniejszym stopniu starał się realizować w trakcie prowadzonych badań. Nawiązując do zaprezentowanej we wstępie rozprawy zapowiedzią Autora, ze względu na przyjęty wyżej opisany cel główny oraz cele pomocnicze, sformułowana została hipoteza badawcza, zgodnie z którą ustalenie i ocena procentowego udziału transakcji z zagranicznymi spółkami powiązanych w całkowitych przychodach i kosztach spółek kapitałowych z województwa zachodniopomorskiego umożliwi dokonanie presumpcji poprawy bądź pogorszenia się wyników finansowych analizowanych spółek, zwłaszcza tych siedemnastu uwzględnionych w studium przypadku.

Szczegółowy proces weryfikacji tejże hipotezy został zaprezentowany w rozdziale trzecim. W przypadku jej weryfikacji niestety nie została zachowana konsekwencja. Otóż, we wstępie dysertacji Doktorant nadmienia, iż „sformułowano hipotezę badawczą o treści ...” (s. 9). Na wstępie rozdziału trzeciego Autor rozprawy pisze następująco: „W celu ustalenia tych zależności konieczne jest przeprowadzenie badań naukowych umożliwiających weryfikację stawianych hipotez, których celem jest uzyskanie odpowiedzi na pytania będące przedmiotem problemów badawczych”. W związku z tym, nasuwa się pytanie, dlaczego to nie zostało rozpisane i wyjaśnione we wstępie pracy? Poza tym, Autor nie sprecyzował konkretnie zasugerowanego problemu badawczego, podobna sytuacja ma miejsce w przypadku objaśnienia weryfikowanej hipotezy badawczej. We wstępie mowa jest o jednej hipotezie badawczej, z kolei w rozdziale trzecim (s. 52) Doktorant pisze o weryfikacji hipotezy w liczbie mnogiej.

Dodatkowo, struktura pracy wyglądałaby lepiej, gdyby ze względu na określone kryterium główna hipoteza badawcza została podzielona na chociażby trzy hipotezy szczegółowe, czego nie widać w opisie zjawiska odnoszącego się do istoty cen transferowych. Poza tym, w moim przekonaniu samo sformułowanie hipotezy badawczej również budzi wątpliwości. Autor napisał, iż sformułował hipotezę badawczą, zgodnie z którą ustalenie i ocena procentowego udziału transakcji z zagranicznymi spółkami powiązanych w całkowitych

przychodach i kosztach spółek kapitałowych z województwa zachodniopomorskiego umożliwi dokonanie presumpcji poprawy bądź pogorszenia się wyników finansowych analizowanych spółek.

W mojej opinii to właśnie stwierdzenia Doktoranta zawarte w rozdziale piątym powinny posłużyć za opis weryfikowanej hipotezy badawczej, w którym pisze, iż presumpcja wyniku finansowego odgrywa bardzo ważną rolę w procesie tworzenia regulacji prawnych. W tym samym rozdziale Autor zachęca do zastosowania bardziej precyzyjnych narzędzi do presumpcji wyniku finansowego, w efekcie czego dzięki temu możliwe będzie uwzględnienie także wyników finansowych nie tylko spółek zależnych, ale przede wszystkim dominujących jednostek z udziałem kapitału zagranicznego, do których dostęp jest ograniczony a nawet wręcz niemożliwy. W takim ujęciu weryfikacja przyjętej hipotezy badawczej byłaby znacznie łatwiejsza, powodując tym samym, iż treść dysertacji byłaby wówczas bardziej przejrzysta i zrozumiała.

W rozdziale czwartym Doktorant opisuje charakter powiązań badanych spółek, wyodrębniając przy tym następujące ich rodzaje (s. 117):

- powiązania kapitałowe,
- powiązania osobowe rodzinne (tematyka odnosząca się do firm rodzinnych, kwestii ich sukcesji, itp.,
- powiązania osobowe funkcyjne, pozwalające na określenie, czy w przyszłości możliwa jest poprawa bądź pogorszenie wyniku finansowego podmiotu powiązanego.

Tym czasem, Doktorant w swojej pracy zaproponował następujący układ:

- rozdział pierwszy pt. „Ekonomiczne uwarunkowania jednostek powiązanych” ma charakter typowo teoretyczny, stanowiąc punkt wyjścia do dalszych rozważań nad kwestią ustalania cen transferowych. Niniejszy rozdział powinien opisywać problematykę, owszem, ale ta problematyka powinna być zaprezentowana w postaci konkretnego problemu badawczego przedstawionego już we wstępie rozprawy.

Kolejny rozdział pt. „Transakcje z podmiotami powiązanymi- teoria, historia i zastosowanie”, jak sam tytuł wskazuje, został poświęcony podmiotom transakcji jako punkt wyjścia do dalszych analiz ich wpływu na wynik finansowy przedsiębiorstw. Jest to czysto teoretyczny rozdział.

W rozdziale trzecim pt. „Ocena wpływu transakcji z zagranicznymi podmiotami powiązanymi na wynik finansowy spółek na terenie województwa zachodniopomorskiego” opisana została tak naprawdę hipoteza badawcza. Skupiono się w nim na szczegółowym opisanu zależności pomiędzy transakcjami powiązanymi z zagranicznymi podmiotami

powiązanych na przychody i koszty badanych spółek kapitałowych. W niniejszym rozdziale Autor wskazał konkretne metody badań a także opracował i przeanalizował sprawozdania finansowe jednostek gospodarczych z województwa zachodniopomorskiego powiązanych kapitałowo.

Czwarty rozdział pt. „Progi procentowe wpływu wielkości przychodów i kosztów od zagranicznych podmiotów powiązanych na wynik finansowy” przedstawia autorską koncepcję w postaci narzędzia pozwalającego na presumpcję wyniku finansowego podmiotów powiązanych opartą na określonych czynnikach.

Ostatni rozdział dysertacji stanowi praktyczną wieloaspektową ocenę zastosowania progów procentowych wielkości przychodów i kosztów od zagranicznych podmiotów powiązanych w spółkach kapitałowych. To w tym rozdziale Doktorant daje konkretne praktyczne wskazówki zastosowania narzędzia omówionego w rozdziale czwartym. I to właśnie te fragmenty, powinny posłużyć do sformułowania weryfikowanej hipotezy badawczej.

W zakończeniu Autor rozprawy przypomina czego dotyczyła problematyka prezentowanych treści. Zdaniem Doktoranta „problematyka cen transferowych jest poruszana w praktyce prawnej, ekonomicznej i gospodarczej od dawna, stąd jest to przedmiot wielu opracowań naukowych”, co należy uznać za słuszne stwierdzenie. Tak jak we wstępie, w zakończeniu również brakuje jasno sprecyzowanego problemu badawczego.

Na podstawie sformułowanego celu głównego dysertacji wspartego dodatkowo trzema celami pomocniczymi Doktorant starał się zweryfikować hipotezę badawczą, wskazującą na ustalenie i ocenę procentowego udziału transakcji z zagranicznymi spółkami powiązanych w całkowitych przychodach i kosztach spółek kapitałowych z województwa zachodniopomorskiego, umożliwiającego tym samym dokonanie presumpcji poprawy bądź pogorszenia się wyników finansowych analizowanych spółek. Analiza zebranego materiału zarówno empirycznego, jak i wieloletnich danych finansowych (wtórnych), doprowadziła Autora rozprawy do wniosku, iż w zdecydowanej mierze wynik finansowy jednostek gospodarczych (czyli tych dominujących i zależnych) ulega pogorszeniu bądź utrzymaniu na nie zmienionym poziomie w stosunku do poprzedniego okresu badawczego. Z powyższych treści trudno jest ustalić czy przyjęta hipoteza badawcza została pozytywnie czy negatywnie zweryfikowana.

Moim zdaniem struktura pracy powinna wyglądać następująco:

- rozdział pierwszy – opis konkretnego problemu badawczego ujętego również we wstępie dysertacji;

- rozdział drugi powinien być poświęcony zaprezentowaniu głównej hipotezy badawczej, którą zgodnie z przyjętym kryterium można by było podzielić na trzy hipotezy szczegółowe, którymi mogłyby być konkretne powiązania, o których Autor wspomniał na s. 117 rozprawy. Wówczas:

- rozdział trzeci prezentowałby wyniki badań zgodnie z pierwszą hipotezą szczegółową odnoszącą się do powiązań kapitałowych,

- rozdział czwarty dotyczyłby konkretnie drugiej hipotezy badawczej opisującej wyniki badań nad powiązaniem osobowymi rodzinnymi,

- rozdział piąty wówczas poświęcony byłby kwestii odnoszących się do ostatniej hipotezy szczegółowej, w którym to prezentowane byłyby wyniki badań nad powiązaniem osobowymi funkcyjnymi.

8. Ocena warsztatu naukowego rozprawy

Dysertację przygotowaną przez Pana mgr. Michała Piechockiego pod względem warsztatu naukowego rozprawy oceniam jednak pozytywnie. Rozprawa została przygotowana na dobrym poziomie badawczym. Podczas konstruowania matrycy presumpcji Doktorant wykorzystywał nowoczesne narzędzia wizualizacji (można by było tylko pokusić się o wymienienie, jakie programy były używane do napisania pracy). Ogólnie rzecz ujmując, zaprezentowany warsztat cechuje wysoka dojrzałość naukowa wynikająca z wieloletniego doświadczenia zawodowego Autora rozprawy (o czym świadczą treści zaprezentowane przede wszystkim w rozdziale trzecim i czwartym).

Dobór i zakres literatury oceniam pozytywnie (poza tym, iż nie wszystkie tytuły aktów prawnych są najbardziej aktualne). Bibliografia zawiera sporo pozycji anglojęzycznych a nawet niemieckojęzycznych. Przeprowadzone przez Doktoranta badania empiryczne oceniam jako obszerne, wręcz imponujące, przedstawiające konkretne konkluzje przedstawiające wpływ transakcji z zagranicznymi spółkami powiązanymi na ostateczny wynik finansowy spółek kapitałowych z siedzibą na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Zakończenie posiada kilka mankamentów, które opisałam w paragrafie siódmym. Aczkolwiek, biorąc pod uwagę całokształt, na pozytywną ocenę zasługują zwłaszcza bardzo wartościowe kierunki dalszych badań stanowiących kontynuację i rozszerzenie bieżących badań zaprezentowanych w przedłożonej mi dysertacji.

9. Ocena poziomu edytorskiego maszynopisu pod względem poprawności formalnej i językowej

Pod względem formalnym rozprawa została przygotowana poprawnie. Niemniej jednak w treści dysertacji występują liczne błędy stylistyczne, interpunkcyjne a także te dotyczące kwestii technicznych. Dodatkowo, należy docenić pozytywny wizerunek przygotowanego tekstu a także ogromny wkład Pana mgr. Michała Piechockiego w całokształt dysertacji.

10. Konkluzja

Bazując na krytycznej i wnikliwej ocenie rozprawy doktorskiej Pana mgr. Michała Piechockiego zatytułowanej „Wpływ transakcji z zagranicznymi spółkami powiązanych na wynik finansowy spółek kapitałowych z siedzibą na terenie województwa zachodniopomorskiego” stwierdzam jednoznacznie, iż w kontekście rozważań przedstawionych zwłaszcza w rozdziale piątym, stanowi ona oryginalne rozwiązanie jakże istotnej a zarazem aktualnej problematyki odnoszącej się do kwestii cen transferowych i zależności pomiędzy badanymi spółkami kapitałowymi. Lektura rozprawy wskazuje, że Doktorant wykazał się odpowiednią wiedzą teoretyczną z zakresu finansów i rachunkowości w dyscyplinie „finanse” (obecnie w dyscyplinie „ekonomia i finanse”), a także odpowiednimi umiejętnościami samodzielnego prowadzenia badań naukowych a zarazem formułowania trafnych wniosków w oparciu o uzyskane wyniki badań i zdobyte praktyczne doświadczenie.

Powyższe stwierdzenia, wskazują na fakt, iż praca doktorska Pana mgr. M. Piechockiego spełnia warunki stawiane rozprawom doktorskim. W związku z powyższym, kieruję wniosek do Rady Naukowej Instytutu Ekonomii i Finansów Uniwersytetu Szczecińskiego o przyjęcie pracy jako rozprawy doktorskiej i dopuszczenie jej do publicznej obrony.

dr hab. Aneta Ejsmont, prof. UTH Rad.

